

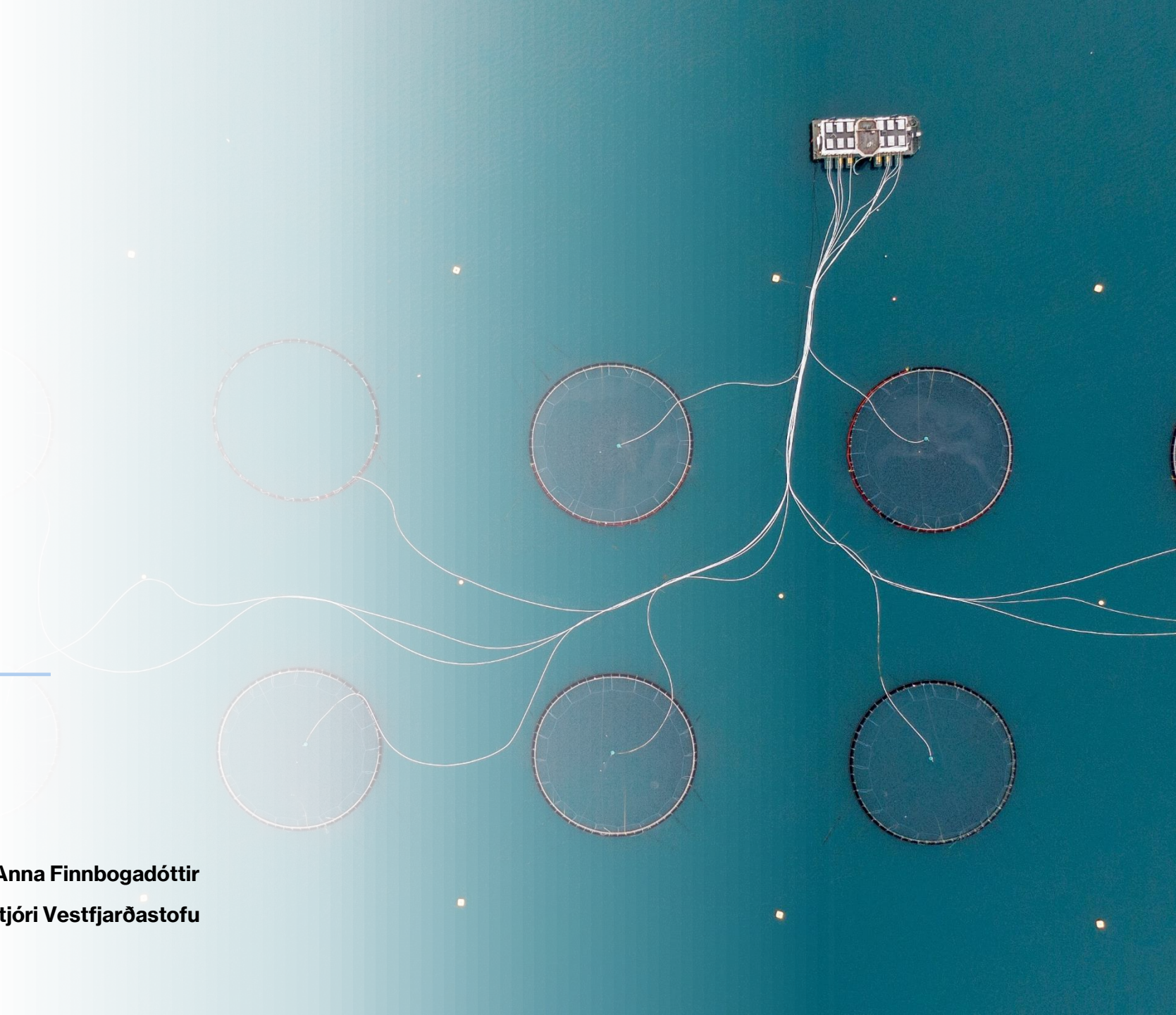

Vestfjarðastofa

Áhrif fiskeldis á Vestfjörðum Skýrsla KPMG

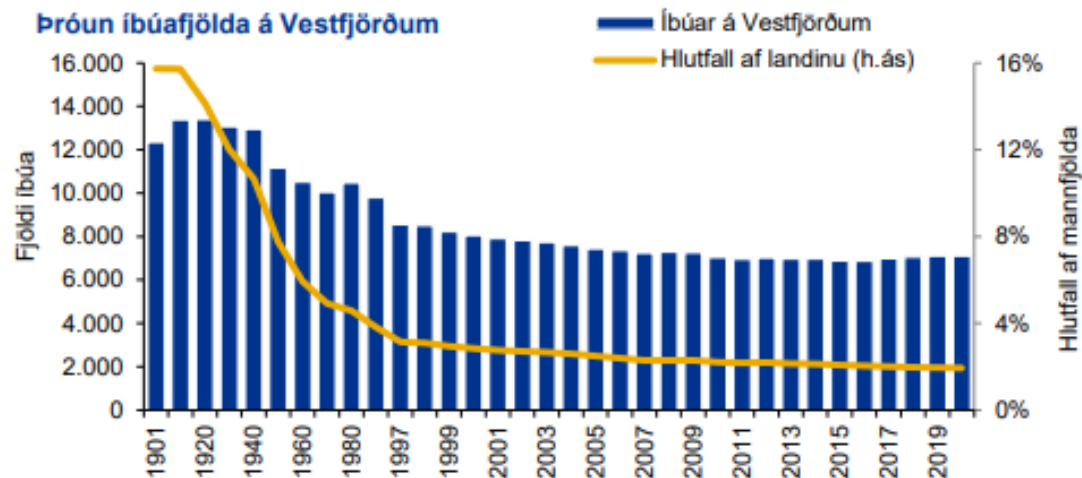
Áhersluverkefni sóknaráætlunar
með styrk úr byggðaáætlun

Guðrún Anna Finnbogadóttir
Verkefnastjóri Vestfjarðastofu

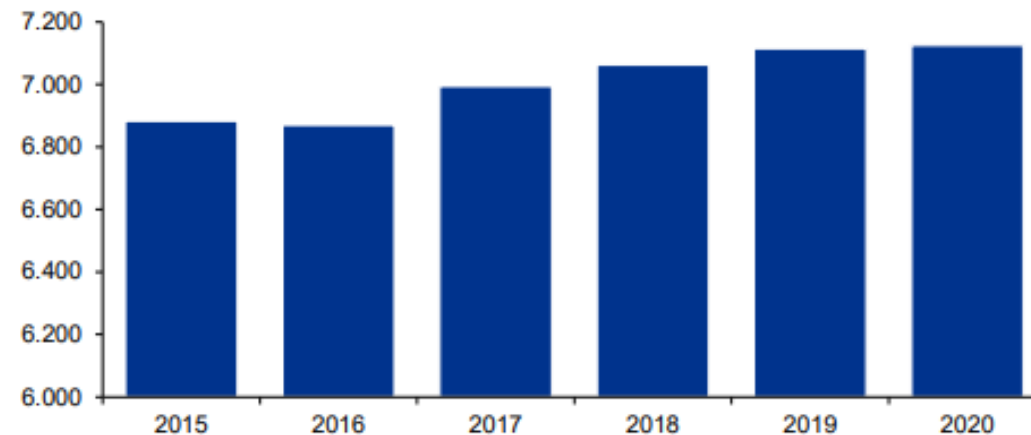
Íbúapróun og samsetning

- Íbúum fjölga
- Hlutfallslega færri ungir íbúar miðað við landsmeðaltal
- Vöxtur á sunnanverðum Vestfjörðum hjá 20-39 ára
- Fjölgun íbúa á Vestfjörðum rakin til fiskeldis

Heimild: Hagstofa Íslands

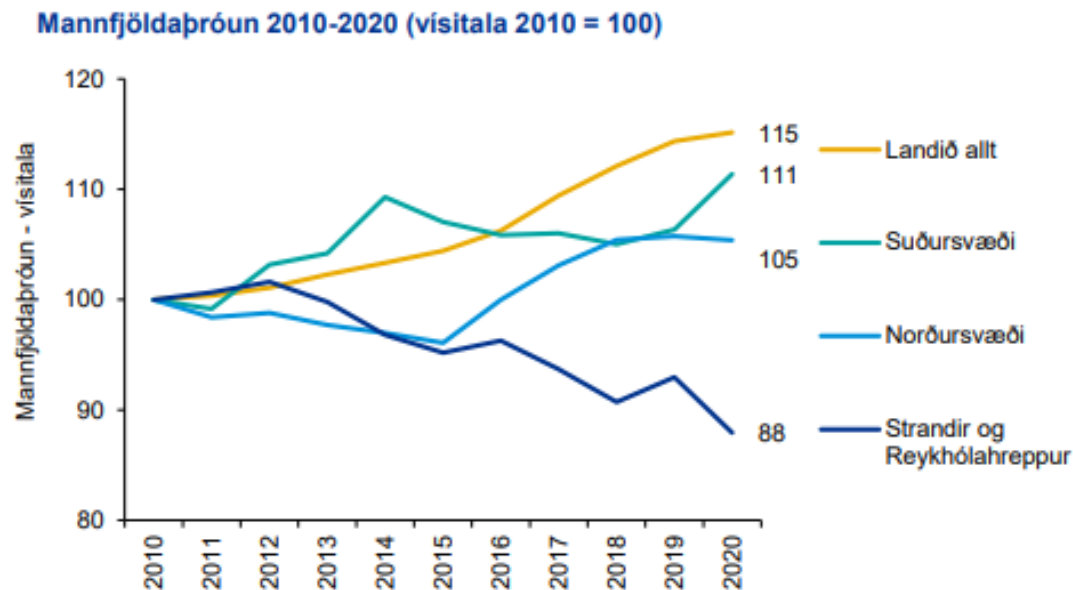
Íbúapróun á Vestfjörðum frá árinu 2015
(fjöldi íbúa)

Heimild: Hagstofa Íslands

Íbúapróun eftir svæðum

- Fylgjum ekki landsmeðaltali
- Fjölgar á suðursvæði
- Fjölgar á norðursvæði
- Fækkar á Ströndum og Reykhólum

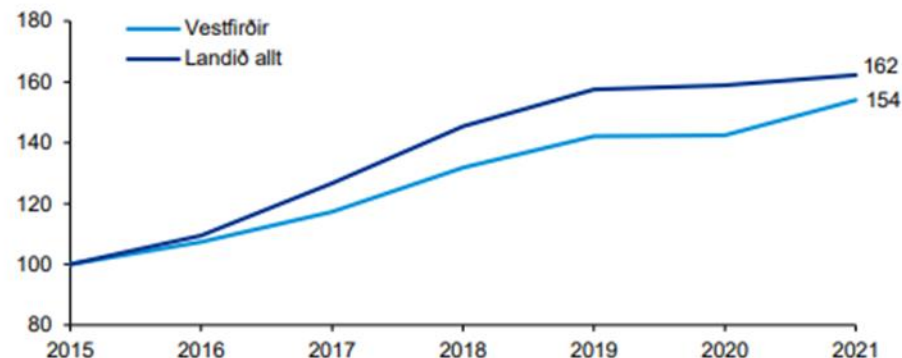
Heimild: Hagstofa Íslands.

Fasteignamat hækkað á Vestfjörðum

- Hækkaði um 8,2 % frá 2020-2021
- Fermetraverð í einbýli hefur hækkað um 84% frá 2015-2020
- Fermetraverð í fjölbýli hefur hækkað um 75% frá 2015-2020

Fasteignamat

(Uppsöfnuð breyting á fasteignamati milli ára, vísitala, 2015 = 100)

Fasteignamat 2021

Fasteignamat 2021	
Svæði	Breyting frá árinu 2020
Höfuðborgarsvæði	2,2%
Landsbyggð	1,9%
Vestfirðir	8,2%
Norðurland vestra	6,5%
Austurland	3,5%
Suðurland	2,2%
Norðurland eystra	1,9%
Vesturland	0,4%
Suðurnes	-0,5%

Heimild: Þjóðskrá Íslands

Vestfjarðastofa

Uppbygging fiskeldis á Vestfjörðum

- Framleiðsla á eldisfiski hefur fjórfaldast síðan 2010
- Heildarframleiðsla á Íslandi 2019 nam 34 þús. tonnum
- Heildarframleiðsla á Íslandi 2020 nam 40 þús. tonnum Þar af helmingurinn á Vestfjörðum
- Fjöldi starfsmanna 2019 var 170 á Vestfjörðum þar af 150 staðsettir hér

Áhættumat		
	Hámarks lífmassi af frjóum laxi samkvæmt áhættumati erfðablöndunar (tonn)	Fyrri mat (miðað við framleiðslu, tonn)
Vestfirðir		
Patreksfjörður, Tálknafjörður og Patreksfjarðarflói	20.000	20.000
Arnarfjörður	20.000	20.000
Dýrafjörður	10.000	10.000
Önundarfjörður	2.500	0
Ísafjarðardjúp	12.000	0
Samtals	64.500	50.000

Heimild: Áhættumat Halfrannsóknarstofunnar

Starfsemi Arnarlax og Arctic Fish 2019		
	Arnarlax	Arctic Fish
Starfsfólk (fjöldi)	111	57
Framleiðsla (tonn)	10.000	3.300
Framleiðsluleyfi (í lífmassa)	25.200	11.800
Skattspor (m.kr.)	644	271
Velta (m.kr.)	8.688	2.281
Mat á óbeinum störfum (fjöldi)	96	48

Hafnarbótasjóður

Framlög ríkisins vegna atvinnuuppbyggingar

- Í gildi eru lög um ívilnanir vegna nýfjárfestinga á Íslandi, nr. 99/2010
- Ríkið kemur inn með fjármagn vegna atvinnuuppbyggingar

Hafnarbótasjóður – sundurliðun framkvæmda og fjárveitinga											
fjárhæð í m.kr.	Kostnaður		2020		2021		2022		2023		
	Heildar-kostn.	Lokið 1.1.2020	Kostn	Fjárv.	Kostn	Fjárv.	Kostn	Fjárv.	Kostn	Fjárv.	Hluttur ríkis %
Bíldudalur - tenging stórskipa- og hafskiptakanta	169	41	66	32	62	30					60%
Bíldudalur - hafskipabryggja	218	126	42	26	50	30					75%
Brjánslækur - hafnargarður	64						30	18	34	17	60%
Samtals	451	168	108	58	111	60	30	18	34	17	
Aðrar framkvæmdir											
Ísafjörður - sundabakki	423				85	41	170	82	168	82	60%
Ísafjörður - dýpkun	196				106	51	90	44			60%
Þingeyri - hafnargarður	275								40	24	75%
Bolungarvík - Grundargarður	36				36	17					60%
Bolungarvík - Lækjarekka	239						35	21	157	95	75%
Samtals aðrar framkvæmdir	1.169	0	0	0	226	109	295	147	365	201	

Heimild: Samgönguáætlun fyrir árin 2020–2024

Áætluð framlög ríkisins vegna atvinnuuppbyggingar				
fjárhæði í m.kr.	Reykjarfjörður ¹⁾	Bakki ^{1,2)}	Helguvík ¹⁾	Bíldudalur ³⁾
Höfn og hafnarsvæði	1.150	819	1.344	265
Vegaframkvæmdir	430	3.200	233	
Samtals	1.580	4.019	1.577	265

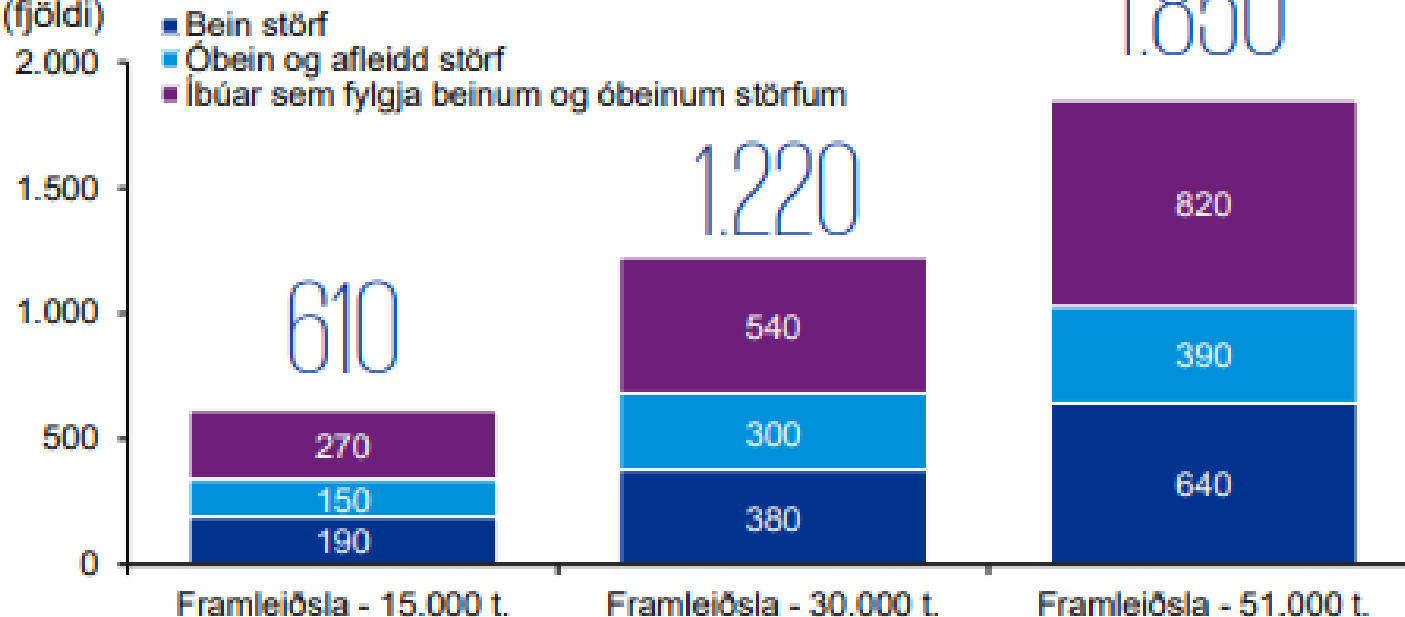
Heimild: Fjárhæðir á verðlagi hvers árs.
 1). Reykjanesbær – áætlað framlag á fjárlögum. Punktar vegna Helguvíkur og samburður við aðrar framkvæmdir (2015)
 2) Alþingi fjármagna uppbyggingu innviða vegna atvinnustarfsemi í landi Bakka í Norðurþingi (höfn- og hafnarsvæði og vegagerð.
 3) Samgönguáætlun 2020-2024

Íbúafjöldi vegna starfa í eldi á Vestfjörðum

- Miðað er við framleiðslumagn
- Miðað við 51.000 ton
 - Bein störf 640 manns
 - Óbein störf 390 manns
 - Áætlað að 1,8 íbúi fylgi hverju starfi eða 820 manns
- Samtals 1.850 manns
- 20% íbúa byggja afkomu sínu á fiskeldi

Íbúafjöldi vegna starfa í eldi

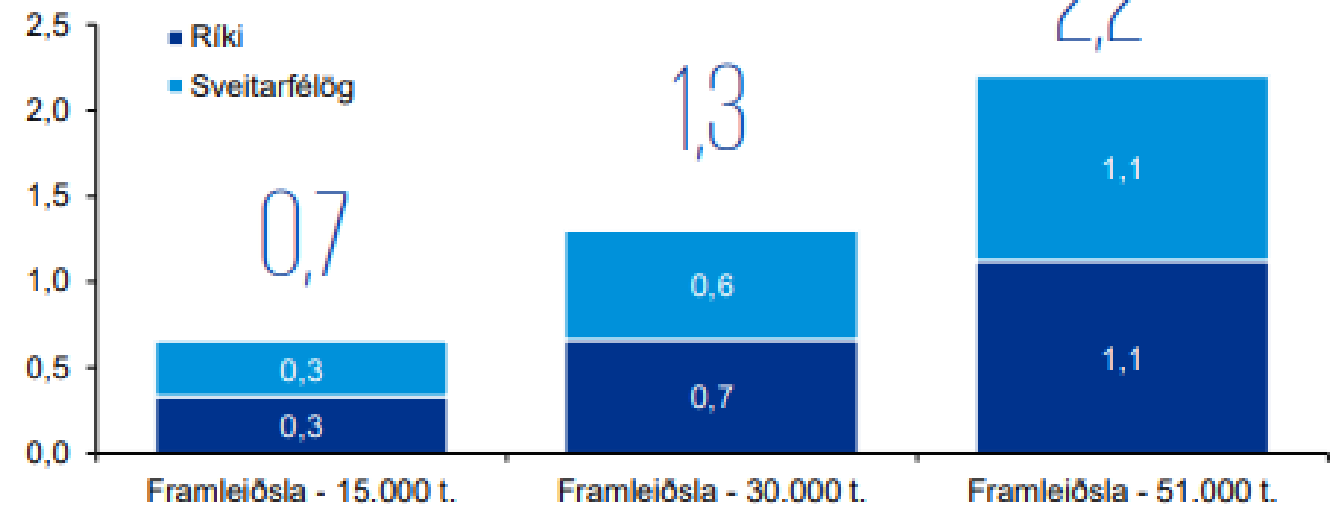
(fjöldi)

Skattar og gjöld

- Framleiðsla 51.000 ton
- Ríkið 1,1 miljarður
- Sveitarfélögin 1,1 miljarður

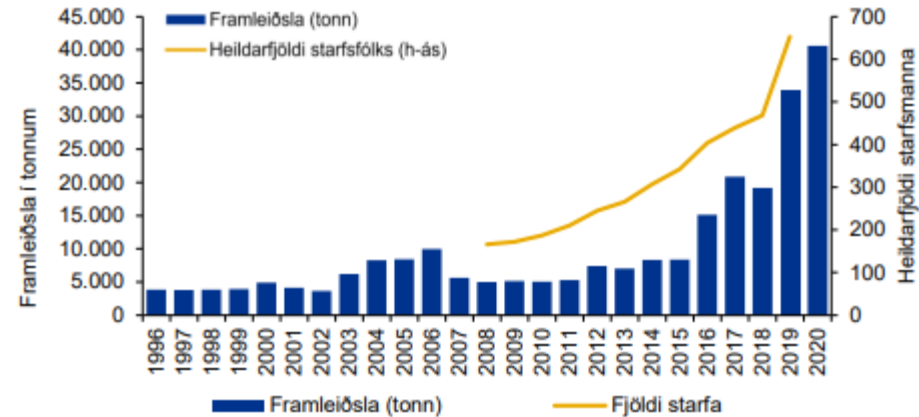
Skattar og gjöld til ríkis og sveitarfélaga
(fjárhæð í ma.kr.)

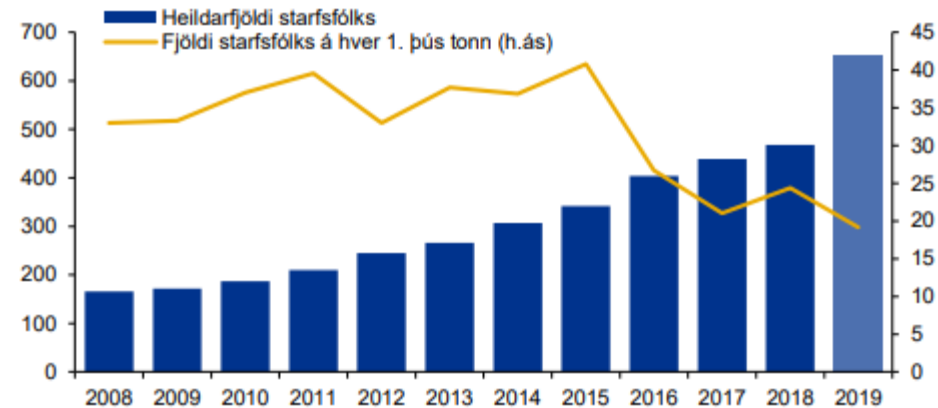
Framleiðsla á Íslandi

- Árið 2019 var útflutningur eldisafurða tæplega 30 þúsund tonn
- Útflutningsverðmætin voru 30 ma.kr.
- Hlutfall elidsafurða 10,9% af útflutning sjávarafurð 2020
- 2018 voru 24 störf/1.000 tonn
- 2019 voru 19 störf/1.000 tonn

Ísland - framleiðsla í tonnum og ársverk

Fjöldi beinna starfa og starfsfólk á hver 1.000 tonn - Ísland

Heimild: Hagstofa Íslands, Landssamband fiskeldisstöðva, Byggðastofnun, Radarinn.

Vestfjarðastofa

Umhverfissjóður 2015-2020

- Hafrannsóknarstofnun og opinberar rannsóknarstofur 88,4 %
- Einkareknar rannsóknastofur og fyrirtækin 11,6%
- Örfáar skýrslur birtar á síðu sjóðsins
- Lítil fjölgun rannsóknarstarfa á landsbyggðinni vegna fiskeldis
- Engin stefnumótun fyrir sjóðinn

“Markmið sjóðsins er að lágmarka umhverfisáhrif sjókvíaeldis.”

“Styrkir sjóðsins eru ætlaðir stofnunum, fiskeldisfyrirtækjum og öðrum einstaklingum og lögaðilum.”

Umhverfissjóður sjókvíaeldis 2015-2020

Umsóknaraðili	Upphæð úthlutð	Hlutfall af heild
Hafrannsóknarstofnun (Veiðimálastofnun)	478.398.000	71,5%
Hafrannsóknarstofnun/ Matís	11.000.000	1,6%
Matís	15.500.000	2,3%
Tilraunastöðin Keldum	25.505.000	3,8%
Akvaplan-niva	40.000.000	6,0%
Arnarlax, Matís, Artic Protein og Háskóli Íslands	5.500.000	0,8%
Landsamband fiskeldisstöðva og Umhverfisráðgjöf Íslands	2.500.000	0,4%
Landsamband veiðifélaga	1.000.000	0,1%
Náttúrustofa Austurlands	4.979.000	0,7%
NAVE	25.940.000	3,9%
Norðanlax ehf	3.000.000	0,4%
Rannsóknarsetur HÍ á Vestfjörðum	8.000.000	1,2%
Rorum ehf	18.574.000	2,8%
Rorum ehf/ Laxar fiskeldi ehf	1.500.000	0,2%
Rorum/ HÍ/ HA/ IRIS AS, ECOBE, fiskeldi Austfjarða	8.000.000	1,2%
Stofnfiskur/ HÍ	19.800.000	3,0%
Samtals	669.196.000	100,0%

Hlutverk sjóðsins: “Með sjóðnum skal greiða kostnað við rannsóknir vegna burðarþolsmats, vöktunar og annarra verkefna sem stjórn sjóðsins ákveður. Jafnframt er heimilt að veita veiðiréttarhöfum styrki úr sjóðnum til að mæta þeim kostnaði eða tekjumissi sem þeir hafa orðið fyrir vegna tjóns sem er ekki hægt að rekja til ákveðinnar eldisstöðvar.”

Vestfjarðastofa

Fiskeldissjóður

- Á fjárlögum
- Þriggja manna stjórn ákveður áherslurnar
- Samkeppnissjóður
- Ætlaður sveitafélögunum til að
 - Byggja upp innviði
 - Byggja upp þjónustu
- Engin stefnumótun fyrir sjóðinn

Helstu niðurstöður

- Fjöldi starfa og veldisáhrif minni en áætlað var 2017
- Endurskoða þarf tekjuskiptingu ríkis og sveitafélaga
- Endurskoða þarf Umhverfis- og fiskeldissjóðinn
- Íbúum hefur fjölgað og meðalaldur lækkað
- Fasteignaverð hefur hækkað
- Brýnt að vinna að heildar stefnumótun fyrir greinina á Íslandi

Vestfjardastofa